سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۴، آبان ۱۴۰۴، ۶۷۴-۶۷۳

چگونه نحوه استفاده از هوش مصنوعی مولد را به اطلاع سردبیر مجله برسانیم؟

How to Communicate the Use of Generative Artificial Intelligence to the Editor?

محسن رضائیان[۱]
Mohsen Rezaeian

در سخن سردبیری شماره شهریور ماه سال جاری به تبیین رهیافت مجله دانشگاه در مورد چگونگی استفاده از ابزار هوش مصنوعی مولد (Generative artificial intelligence)، در نگارش مقاله پرداختیم. همان‌جا مشخص کردیم که نویسندگان فرهیخته، بایستی هرگونه استفاده خود از این ابزار را به اطلاع سردبیر، کارشناسان و داوران مجله برسانند (۱). اکنون، ممکن است این سؤال برای نویسندگان محترم پیش آید که آن‌ها چگونه می‌توانند نحوه استفاده خود از هوش مصنوعی مولد را به اطلاع دست‌اندرکاران مجله برسانند؟ پاسخ این سؤال، موضوع سخن سردبیری حاضر می‌باشد.

ضروری است که نویسندگان محترم در صورت هرگونه استفاده از هوش مصنوعی مولد در دو قسمت و به شرح زیر، به این نکته بسیار مهم اشاره نمایند:

نخستین قسمت، در سرنامه (Covering letter) است. ما قبلاً در سخن سردبیری تیر ماه سال ۱۳۹۱ مجله دانشگاه، به چگونگی نگارش یک سرنامه پرداخته‌ایم (۲). سرنامه، بخش بسیار مهم به هنگام ارسال یک مقاله به یک مجله بوده که در آن، نویسندگان مشخص می‌کنند که نوع مقاله ایشان چیست؟ و در آن تأکید می‌کنند که مقاله منحصراً به مجله مورد نظر ارسال شده است و همزمان به مجله دیگری ارسال نگردیده است. همچنین، میزان مشارکت هر کدام از نویسندگان در نگارش مقاله چه بوده است؟ سرنامه، تأکید بر این نکته نیز دارد که تمام نویسندگان، متن نهایی مقاله را مطالعه کرده و آن را تأیید نموده‌اند. وجود هرگونه تعارض در منافع (Conflicts of Interest) از طرف نویسندگان نیز، در سرنامه آورده شده و بالاخره، مشخصات کامل نویسنده مسئول نیز در آن ذکر می‌گردد.

با کاربرد بسیار وسیع و متنوع هوش مصنوعی مولد در نگارش مقالات علوم مختلف، امروزه مجلات گوناگون و همچنین مجله این دانشگاه، از نویسندگان خود تقاضا دارند که هرگونه استفاده از ابزار هوش مصنوعی مولد را با ذکر جزئیات، در سرنامه بیاورند. به این ترتیب، کارشناسان و سردبیر مجله با آگاهی بیشتری در خصوص مقاله تصمیم‌گیری می‌کنند.

علاوه بر سرنامه، باید در متن مقاله (معمولاً در انتهای آن) نیز، نویسندگان به هرگونه استفاده از ابزار هوش مصنوعی مولد در نگارش مقاله اشاره نمایند. این قسمت در واقع تکرار همان جزئیاتی است که در سرنامه آمده و این‌بار به داوران مجله کمک می‌کند تا داوری

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
کد پستی: ۷۷۱۸۱۷۵۹۱۱، تلفن: ۳۱۳۱۵۲۴۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

آگاهانه‌تری را در خصوص مقاله به عمل آوردند. همچنین، در صورتی که مقاله به زیور طبع آراسته گردد، این قسمت به خوانندگان مقاله کمک می‌نماید تا دریابند که از کدام ابزار هوش مصنوعی و در چه بخش‌هایی از نگارش مقاله، استفاده به عمل آمده است.

برای نمونه، Cohen و Moher در انتهای مقاله خود که به بررسی نقاط قوت و ضعف استفاده از هوش مصنوعی مولد در نگارش مقالات علمی پرداخته است، طی بیانیه‌ای اظهار می‌دارند که: "در طول آماده‌سازی این مقاله، نویسنده اول بر اساس دیدگاه‌ها و ایده‌های اصلی نویسندگان از نسخه سه و نیم چت جی پی تی (ChatGPT)، برای تهیه اولین پیش‌نویس استفاده نموده است. پس از استفاده از این ابزار، نویسندگان محتوای تولید شده را در صورت نیاز بررسی و ویرایش نموده و مسئولیت کامل محتوای انتشار آن را بر عهده گرفتند (۳)."

References

1. Rezaeian M. Updating Publication Ethics Checklist. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2025; 24 (6): 495-6.
2. Rezaeian M. How to Write a Covering Letter. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2012; 11 (4): 299-300.
3. Cohen JF, Moher D. Generative artificial intelligence and academic writing: friend or foe? *J Clin Epidemiol* 2025; 179: 111646.

ارجاع: رضائیان م. چگونه نحوه استفاده از هوش مصنوعی مولد را به اطلاع سردبیر مجله برسانیم؟ *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*، سال ۱۴۰۴، دوره ۲۴ شماره ۸، صفحات: ۶۷۴-۶۷۳.

Citation: Rezaeian M. How to Communicate the Use of Generative Artificial Intelligence to the Editor? *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2025; 24 (8): 673-4. [Farsi]

CCBY-NC.4.0 DEED